

سخن سردبیر ◀ اخلاق آب، بستر مناسب تحقق حکمرانی اثربخش آب

آب مایه حیات و سلامتی بوده و در همه ابعاد فردی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی رد پای آن آشکار است؛ بنابراین زمانی که درباره جنبه‌های هیدرولوژیکی، علمی و مهندسی آب صحبت می‌کنیم، نباید این حقیقت را که آب یک منبع حیاتی برای معنانشناسی و ارزش‌های فرهنگی در تغذیه باورها و روح است فراموش کنیم. از این رو بسیار مهم است که هرکسی که در مدیریت منابع آب مشارکت دارد یا با آن مرتبط است، درک درستی از ارزش‌ها و تعهدات اخلاقی در حوزه آب داشته باشند.

وقتی درباره اخلاقیات در آب حرف می‌زنیم نمی‌توانیم آن را تنها محدود به آب کنیم، بلکه این اخلاقیات کل چرخه آب و نحوه ارتباط این چرخه با زمین و اتمسفر را شامل می‌شود. مفهوم حوضه آبریز، دلالت بر این پیوند بین آب، خاک و جامعه زیستی دارد. اصول و باورهای اخلاقی بازتابی از شیوه‌های فهم آب و درک نحوه استفاده از آن توسط بشر است. فهمیدن آب به عنوان یک کالای اقتصادی که باید آن را خرید و فروش کرد و به عنوان یک دارایی توسط افراد یا گروه‌های خاصی کنترل و مدیریت شود، بازتاب‌های اخلاقی متفاوتی نسبت به زمانی که آب به عنوان یک مؤلفه مهم و اساسی اکوسیستم‌های مشترک که همه انسان‌ها به راه‌های گوناگون به آن وابسته هستند، پایه‌گذاری می‌شود مطرح هستند. پیاده‌سازی همه این آرمان‌ها و تعهدات اخلاقی در عمل تحت تأثیر تعدادی از عوامل قرار می‌گیرند: چه کسانی در فرایند تصمیم‌گیری مشارکت می‌کنند؟ آیا مشارکت به صورت فعال بوده و در شکل‌گیری گزینه‌های تصمیم‌گیری هم مشارکت می‌کنند یا مشارکت منفعلانه بوده و واکنش به تصمیمات پیشنهادی از قبل تعیین شده می‌باشد؟ دسترسی به چه نوع اطلاعاتی برای عموم آزاد است؟ چگونه متخصصان با افراد غیرحرفه‌ای و عادی ارتباط برقرار می‌کنند؟ آیا به تنوع فرهنگی و اعتقادات و رفتارهای بومی و سنتی احترام گذاشته می‌شود؟ و در نهایت، تعادل بین نیازهای توسعه و نیاز به حفظ منابع طبیعی چگونه برقرار می‌شود؟